

Näyttelykäynti

Lontoossa avattiin syyskuussa taidemaalari Tove Janssonin retrospektiivinen näyttely, joka sisältää 150 teosta. Niiden joukossa on muun muassa muumikuvituksia, jotka löytyivät vasta tänä vuonna Britannian kansallisesta sarjakuvaarkistosta. Näyttely on nähtävissä Dulwich Picture Galleryssa. Paikka tuli minulle tutuksi asuessani ensimmäistä kertaa Lontoossa. Ostin viime käynnilläni kuulakärkikynän – jota varjelen huolella – ja muutaman taidekortin, jotka silloin tällöin tulevat esille hakiessani sopivaa korttia lähetettäväksi. Silloin aistin taas mielessäni gallerian teokset ja ilmapiirin.

Tove Janssonilta ilmestyi 1960-luvun alussa kuvakirja nimeltä *Kuka lohduttaisi nytyitä?* Porvoon Pelastusarmeijan osasto oli osittain kaksikielinen, kun olin siellä avustajan tehtävissä ja samalla parantamassa ruotsinkielen taitoani. Ostin maimiton kirjan varmaan juuri siitä syystä ruotsinkielisenä ” *Vem ska trösta knyttet?* ”. Sekä kuvitus että teksti puhuttelivat. Siinä pieni, arka Nytyti yrittää löytää ystävän turvakseen yksinäisyyteensä

Näyttelyn kuraattori Sointu Fritze kertoo Tove Janssonista näin:” Erilaisuuksien hyväksymiinen on tunnusomaista hänen koko tuotannolleen ja ajattelutavalleen. Vaikka perhepiiri – sekä taiteilijan oma että fiktiivinen muumiperhe – on keskeinen, ovi on aina auki niille, jotka etsivät suojaa.” Tämä ajattelutapa läpäisee myös toisen minulle tärkeän Janssonin kirjan ” Näkymätön lapsi ”. Kirja on saanut pysyvän paikkansa yöpöydälläni. Otan sen aina silloin tällöin käsiini ja muistutan itselleni, kuinka tärkeää on nähdä toinen ihminen. Kuinka tärkeää on myös löytää oma itsensä ja tulla nähdyksi ja hyväksytyksi sellaisena kuin on.

Kun syvennyn ajattelemaan ja muistelemaan alkuvuosiani Pelastusarmeijan upseerina, ymmärrän että varjelin sekä tietoisesti että tiedostamatta mahdollisuutta olla yksilö muiden samanlaiseen virkapukuun pukeutuneiden joukossa. Koska sain koulutukseni Englannissa, toivoin silloin voivani olla suomalainen enkä vain epämääräisesti pohjoismaalainen tai tulevani maasta, jossa jääkarhut vaeltavat sulassa sovussa ihmisten kanssa. Joskus tuli todella sellainen tunne, että Suomi ei vielä ollut onnistunut kovinkaan hyvin kertomaan olemassaolostaan ja kulttuuristaan. 100-vuotisjuhlavuosi on auttanut meitä ottamaan pitkän harppauksen oikeaan suuntaan. Idästä tulevien matkailijoiden määrä on esimerkiksi noussut tuntuvasti.

Jumala on antanut meille suomalaisille hyvän maan elää ja asua. Meillä pitäisi kaiken järjen mukaan olla ” ovi auki niille, jotka etsivät suojaa.” Nytytejä elää ehkä hyvinkin lähellä meitä!